

Bouwen aan Vertrouwen.

**Onze keuzes voor een
fatsoenlijk Twenterand.**

VERKIEZINGSPROGRAMMA 2026-2030

CDA TWENTERAND

Lijsttrekker **Martino Vos**

Voorwoord

Een fatsoenlijk Twenterand

Het CDA Twenterand staat met een hoopvol verhaal midden in de samenleving. Wij komen op voor mensen die elke dag het goede willen doen. Dagelijks bouwen wij met u aan de mooie gemeente waarin wij mogen wonen, werken en recreëren. Waar mensen onderdeel zijn van een sterke gemeenschap en waar iedereen telt. Een gemeente waar kinderen veilig opgroeien, ouderen goede zorg krijgen, ondernemers op een goede manier kunnen ondernemen en waar onze samenleving bruist.

Ons verhaal

Het is juist de kracht van die samenleving waarin wij geloven. Waar mensen elkaar ontmoeten in gezinnen, kerken, verenigingen, sportclubs, (familie)bedrijven of coöperaties. Waar respect, waarden en normen niet ouderwets zijn, maar juist gekoesterd worden. Waar het algemeen belang boven het eigen belang gaat. Waar mensen verantwoordelijkheid nemen voor hun leefomgeving, omzien naar elkaar en voor elkaar zorgen. Waar we Twenterand beter doorgeven aan onze kinderen en kleinkinderen. Samen kunnen we meer.

Een politiek van samenwerken

Vanuit die gedachte pakken wij onze verantwoordelijkheid graag op. Wij zijn ervan overtuigd dat er een politiek van samenwerken nodig is. Het CDA is een lokale partij met korte lijnen naar de Provinciale Staten, de waterschappen en onze vertegenwoordigers in Den Haag. Soms gaan we als gemeente niet over bepaalde zaken. Hier moeten we ook duidelijk in zijn. Deze punten leggen we dan neer bij onze mensen in Zwolle en Den Haag. Daarom zijn deze netwerken ook zo belangrijk.

Zo komen er veel provinciale opgaven tot uiting in gemeenten. Denk hierbij aan ruimtelijke opgaven zoals het versnellen van woningbouw, versterken van landbouw en natuur, de aanleg van energiebronnen en -netwerken of het uitbreiden en veiliger maken van grote wegen. Ook werken gemeenten en provincie vaak samen aan sociaal-maatschappelijke vraagstukken. Bijvoorbeeld op het gebied van leefbaarheid in kleine kernen, door buurthuizen en bibliotheken te ondersteunen, of dat mooie gebouw, kerk of museum dat een stukje cultureel erfgoed in stand houdt. En uiteraard willen we met elkaar ook zorgen dat deze dan goed toegankelijk en bereikbaar zijn voor iedereen, met onder andere het OV. Allemaal vraagstukken waar goede samenwerking met onze andere overheidslagen van belang is.

Er is tussen de CDA waterschapsbestuursleden en lokale CDA-ers regelmatig afstemming over water gerelateerde zaken. Ook hebben we ook goede verbinding met Den Haag en Brussel. Wij staan voor een hoopvolle en constructieve koers. Het CDA Twenterand levert dit al meer dan 45 jaar.

Onze CDA-plannen

Voor u liggen onze plannen voor de periode 2026-2030. Ons verhaal voor Twenterand. Om u te laten zien waar wij onze focus leggen en hoe wij willen bouwen aan de toekomst. Aan een gemeenschap waar mensen tot hun recht komen en het goed en veilig leven is. Een verhaal vol bouwstenen, ideeën en voorstellen.

Bouwen aan vertrouwen doen we samen

Uw steun is onmisbaar om ons verhaal voor een fatsoenlijk Twenterand vorm te geven. Wij nodigen u van harte uit om met ons te bouwen aan de toekomst. Want een sterke gemeenschap begint bij u, bij jou. Mogen wij op 18 maart op uw stem, op jouw stem rekenen?

CDA Twenterand

Top 10 CDA Twenterand-prioriteiten

- 1 Woningzoekende op één** - Spreiding van nieuwbouw over alle kernen, waarbij naar behoefte wordt gebouwd met extra aandacht voor onze jongeren en ouderen.
- 2 Leefbare kernen** - We investeren in leefbare kernen waar je je thuis voelt; schoon, veilig en sociaal.
- 3 Een bloeiend Twenterand** - We geven het buitengebied de aandacht die het verdient, met ruimte voor agrarische ondernemers, natuur, recreatie en innovatie.
- 4 Snellere en duidelijke procedures** - We schrappen zoveel mogelijk onnodige regels. Of je nu wilt bouwen of een evenement organiseert.
- 5 Preventief werken** - We zetten stevig in op preventie, van gezondheid tot veiligheid.
- 6 Iedereen doet mee** – Iedereen moet mee kunnen doen in onze samenleving, ongeacht afkomst, beperking of voorkeuren.
- 7 Duurzaamheid** - We zetten in op duurzaamheid, passend bij onze gemeente en kostenbesparend.
- 8 Duidelijk & Transparant bestuur** - We betrekken inwoners vroegtijdig en actief. We zijn helder over wat wél en niet kan en leggen onze keuzes begrijpelijk uit.
- 9 Investeren in ons verdienvermogen** - We zorgen voor voldoende plek op bedrijventerreinen en breiden uit waar nodig. Zo kunnen bedrijven groeien en blijft onze lokale economie gezond.
- 10 Zorgen voor elkaar** - Gezamenlijk inzetten op het versterken van de weerbaarheid van jongeren. Stimuleren in zelfstandigheid en helpen waar het niet lukt.

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	2
TOP 10 CDA TWENTERAND-PRIORITEITEN	4
1. VERANTWOORDELIJKE SAMENLEVING	8
1.1 Dicht bij mensen	9
1.2 Kracht van mensen en gemeenschappen	9
1.3 Midden in de samenleving; tijd van verbinding	10
1.4 Verantwoordelijkheid begint bij onszelf	10
1.5 Openbaar bestuur	11
1.6 Financiële zekerheid gemeenten	11
2. EEN BETROKKEN GEMEENSCHAP	13
2.1 Cultuur en tradities	14
2.2 Verenigingsleven	15
2.3 Asiel en integratie	15
2.4 Veiligheid	17
2.5 Thuis voor iedereen; ieder mens telt	18
2.6 Kinderopvang en onderwijs; investeren in kansen voor alle kinderen	19
3. EEN GEZONDE SAMENLEVING	21
3.1 Preventie	22
3.2 Betrokken jeugdzorg	23
3.3 Sport en bewegen	23
3.4 Zorg doen we samen; zorg voor elkaar	24
3.5 Naar een toekomstbestendige zorg	25
4. EEN LEEFBARE OMGEVING	27
4.1 Leefbare omgeving	28
4.2 Woningbouw en openbare ruimten	29
4.3 Mobiliteit en infrastructuur	31
4.4 Voedsel produceren; natuur waarderen	32
4.5 Gezond klimaat; Energie voor morgen	33
4.6 Recreatie en toerisme	34

5. HOE BETALEN WE HET	36
5.1 Sterke lokale economie en werkgelegenheid	37
5.2 Toekomstbestendige economie	38
5.3 Financiën	38
5.4 Bestaanszekerheid en armoedebestrijding	38
5.5 Gemeentelijk huishoudboekje	39
5.6 Ontwikkeling OZB	39
ONS KOMPAS	41

DEN HAM

1. Verantwoordelijke samenleving

Waar staan wij voor

Het CDA Twenterand gelooft in een samenleving waar iedereen zich thuis kan voelen, een eigen plek heeft, en verantwoordelijkheid draagt voor elkaar en de gemeenschap. Een samenleving waarin solidariteit, verbondenheid en omzien naar elkaar het uitgangspunt zijn. Waar je wieg ook heeft gestaan, wat je ook gelooft, van wie je ook houdt en wat je postcode of opleiding ook is. Ieder mens telt en heeft recht op een samenleving waarin ieders belangen worden meegewogen, en waarin mensen kansen en perspectief in het leven hebben.

1.1 Dicht bij mensen

De overheid ondersteunt mensen waar nodig, maar altijd met respect voor hun eigen kracht en verantwoordelijkheid. Verantwoordelijkheden liggen in de eerste plaats bij de mensen zelf en hun gemeenschappen. De gemeente springt bij waar dat nodig is, bijvoorbeeld als basisvoorzieningen zoals zorg, onderwijs en veiligheid in het geding komen, maar laat ruimte voor eigen initiatief en lokaal ondernemerschap. Het CDA staat voor hoopvolle en fatsoenlijke politiek. Wij staan voor een bestuur dat dicht bij de mensen staat, met aandacht en een luisterend oor voor wat er leeft in onze kernen. Als lokale partij werken we aan oplossingen voor vraagstukken die u direct raken: zorg en ondersteuning dichtbij huis, veilige straten en levendige buurten.

Onze CDA-plannen:

- Het **actief stimuleren** en ondersteunen van **bewonersinitiatieven** en inwonerparticipatie.
- We geloven in de **kracht van mensen**. Initiatieven van inwoners om hun eigen kern of straat mooier, veiliger of leefbaarder te maken verdienen ondersteuning.
- We gaan aan de slag met **beleidsregels voor wijk- en dorpsraden** om hen beter te betrekken bij de besluitvorming.
- **We doen recht aan ieder mens**. De gemeente is de eerste overheid: de overheid die het dichtst bij mensen staat en aanwezig is in de eigen leefomgeving. Het moet daarom voor inwoners zo gemakkelijk mogelijk zijn een fysieke afspraak te maken en de deur van het gemeentehuis staat voor hen open.

1.2 Kracht van mensen en gemeenschappen

We leven in een tijd waarin de wereld snel verandert. Vertrouwen staat onder druk en het lijkt soms ieder voor zich. Wij geloven dat samenleven meer is dan je eigen geluk en ieder voor zich. Het gaat om respect, verantwoordelijkheid en naar elkaar omzien. Door verbinding, met ruimte voor de ontwikkeling van ieders talent, maken we gemeenschapszin sterker.

Wij geloven namelijk in de kracht van mensen en gemeenschappen want zonder het 'wij' van de gemeenschap kan het 'ik' niet bestaan. Wij geloven dat wat ons verbindt, veel sterker is dan wat ons verdeelt. Samenleven gebeurt niet vanzelf, maar je ziet het overal om je heen. Een ouder die jeugdtraining geeft bij de voetbalclub, buurtbewoners die samen het groen onderhouden, scholieren en ondernemers die meedoen aan maatschappelijke acties of een vriendelijke groet op straat. Een gemeenschap bouw je samen.

Onze CDA-plannen:

- Werken bij een gemeente, betekent werken voor de gemeenschap. We vinden het belangrijk dat ambtenaren, raadsleden en wethouders **benaderbaar en zichtbaar zijn**. Ook is het belangrijk dat de ambtenaren de gemeente goed kennen. Nieuwe ambtenaren krijgen een introductieprogramma over de gemeente Twenterand.

1.3 Midden in de samenleving; tijd van verbinding

Het CDA Twenterand staat midden in de samenleving. Betrokken en actief, maar wel met beide benen stevig op de grond. U vindt ons in de rij bij de bakker om de hoek, langs de lijn bij de korfbalwedstrijd, op het schoolplein of een praatje makend op de markt. Wij zijn inwoners, burens, agrariërs, ondernemers en vrijwilligers. We zien wat mensen samen kunnen bereiken. Ieder mens telt en kan op zijn of haar plek een waardevolle bijdrage leveren. We luisteren en verbinden.

Dat doen we niet alleen lokaal, maar waar nodig zetten we onze korte lijnen met de Provincie Overijssel, Den Haag en Brussel in. Sommige uitdagingen vragen tenslotte om een integrale landelijke of Europese aanpak. Met hart en ziel bouwen wij zo samen met u aan Twenterand.

Onze CDA-plannen:

- Als gemeente betrekken we **actief buurtschappen en dorpsraden** bij besluitvormingsprocessen. Door de dorpsraden vroegtijdig te betrekken, voelen inwoners zich serieuzer genomen en dat verhoogt hun betrokkenheid bij de uitkomst van besluiten.
- **Wethouders moeten in de kernen zichtbaarder zijn.** Dit doen zij door informatie te halen en te delen over gemeentelijke projecten en keuzes, zoals het bouwen van een dorpshuis, het aanleggen van een fietspad, of het bouwen van woningen.
- **We werken en communiceren domein overstijgend.** We zetten in op betere team overstijgende samenwerking binnen de gemeente, zodat bijvoorbeeld verschillende werkzaamheden in een buurt tegelijk worden uitgevoerd (bijv. riolering en vergroening).

1.4 Verantwoordelijkheid begint bij onszelf

Wij staan voor een overheid die ondersteunt waar het nodig is en ruimte biedt waar dat kan. Denk aan een steuntje in de rug voor een buurtinitiatief of het eenvoudiger maken voor vrijwilligers om hun werk te doen. Maar, we geloven ook dat verantwoordelijkheid begint bij jezelf. In je eigen straat, je wijk of je vereniging.

Onze CDA-plannen:

- We **communiceren** als betrouwbare overheid **helder** over keuzes en beleid, over wat kan en wat niet kan.
- We leggen beslissingen altijd uit in **begrijpelijke taal**.
- We **verlagen de regeldruk** voor simpele vergunningen en aanvragen voor maatschappelijke initiatieven door te gaan werken vanuit vertrouwen: we toetsen regels marginaal, en kijken aan het eind van het jaar hoe het gelopen is.
- Het vertrouwen in de lokale politiek sterk is afgenomen. Daarom kiezen we voor een bestuurscultuur die **rust en duidelijkheid** terugbrengt.

1.5 Openbaar bestuur

De gemeente is een herkenbare, benaderbare en betrouwbare partner in het leven van onze inwoners. Zij laat ruimte en geeft vertrouwen aan de samenleving om eigen initiatieven te nemen en verbindt inwoners door mogelijkheden te creëren voor ontmoeting en samenwerking.

Daarnaast is het belangrijk dat de gemeente grote regionale en landelijke projecten die de gemeente aangaan blijft monitoren. We denken daarbij aan de waterwinning bij het Hammerflief, de zorgen rondom Kanaal Almelo de Haandrik en wat dit met de omwonenden doet, de Nedersaksenlijn en natuurlijk de veiligheid van de N36.

Onze CDA-plannen:

- **Onze democratie vraagt om steeds alert te blijven.** Het is onacceptabel dat burgemeester, wethouders, raadsleden en ambtenaren worden bedreigd, geïntimideerd of gehinderd in hun functioneren. We willen hier stevig op handhaven.
- **We versterken de lokale democratie.** Omdat gemeenten fors meer taken en verantwoordelijkheden hebben gekregen, spannen we ons ervoor in dat dat raadsleden meer ondersteund worden in het raadswerk. Bijvoorbeeld door middel van fractievolgers.
- Een **kleine administratieve fout moet niet meteen leiden tot sancties** als een burger te goeder trouw handelt. Burgers moeten de kans krijgen om hun fout te herstellen.
- Wij willen binnen de gemeente **meer samenwerking over de domeinen heen**.

1.6 Financiële zekerheid gemeenten

Het kabinet Schoof heeft fors op de gemeenten bezuinigd, wat leidt tot grote financiële onzekerheid. Veel gemeenten moeten daardoor bezuinigen op zwembaden, bibliotheken en andere publieke voorzieningen. Dit betekent een bezuiniging op gemeenschapszin en saamhorigheid. Voor het CDA Twenterand is dit onaanvaardbaar. Dit laat zien wat er misgaat als we landelijk stemmen op partijen zonder lokale afdelingen, of lokaal stemmen op partijen zonder landelijk netwerk. De verbinding tussen bestuurslagen verdwijnt. Veel van onze uitdagingen vragen om gezamenlijke oplossingen van lokale, regionale, provinciale, landelijke en Europese bestuurders.

Het CDA Twenterand wil meer geld voor gemeenten. De gemeenteraad heeft daar helaas geen invloed op. Wel kunnen we lokaal verstandige keuzes maken met de beperkte middelen die we hebben. Van het lokale CDA mag je in financieel moeilijke tijden het volgende verwachten:

Wij kiezen altijd voor het versterken van voorzieningen en gemeenschapszin. Wij houden de lasten zo laag mogelijk. Als er geld te kort komt, kijkt het CDA eerst waar de gemeente zelf kan bezuinigen.

VROOMSHOOP

2. Een betrokken gemeenschap

Waar staan wij voor

Wij geloven in de kracht van gemeenschappen waar mensen omzien naar elkaar en waar op niemand neergekeken wordt. Waar sprake is van noaberschap: de inzet van onderlinge verbondenheid voor het beschermen van de gemeenschap. En elke inwoner ongeacht achtergrond, geaardheid, cultuur of overtuiging, zich verbonden weet met en verantwoordelijkheid draagt voor de eigen leefgeving. Wij geloven in een Nederland waar traditie en gemeenschapszin hand in hand gaan en waar we bouwen aan een gemeenschap die iedereen recht doet.

2.1 Cultuur en tradities

Het CDA Twenterand staat pal voor onze cultuur, tradities en het verenigingsleven. Zij vormen de basis van onze samenleving en versterken onderlinge verbondenheid. Dit gemeenschappelijke erfgoed, gevormd door generaties voor ons, is essentieel voor onze identiteit en samenhang. Het erkennen en doorgeven van onze, Twenterandse geschiedenis is belangrijk om onze cultuur volledig te begrijpen.

Het CDA Twenterand ziet kunst, cultuur en religie als bronnen van inspiratie en kracht, vooral in tijden van onzekerheid. Kerken en andere geloofsgemeenschappen vormen voor velen een bron van zingeving, verbondenheid en zorg voor elkaar. Deze maatschappelijke waarde verdient blijvend erkenning en ruimte. Daarnaast willen wij cultuur toegankelijk maken, zodat elke inwoner - jong en oud - zich verbonden kan voelen met onze geschiedenis en dit kan doorgeven aan toekomstige generaties.

Onze CDA-plannen:

- **Kunst en cultuur zijn een onmisbaar** onderdeel van de samenleving. Ze geven kleur en dagen je uit. Het CDA Twenterand wil een **levendig cultureel veld**, met uiteenlopende culturele instellingen die samen zo goed mogelijk de inwoners van de gemeente bedienen.
- De gemeente gaat aan de slag met een **cultuurvisie** waarin staat wat cultuur betekent voor de gemeente en hoe deze wordt versterkt.
- De gemeente ondersteunt en stimuleert de culturele sector met een **passend subsidiebeleid**. Dat stemmen we zo goed mogelijk af met de cultuursubsidies van de provincie en het Rijk. We willen dat de gemeente hierbij niet alleen oog heeft voor bestaande instellingen, maar ook voor nieuwe initiatieven.
- Kunst en cultuur hebben ook belangrijke **maatschappelijke waarde**, bijvoorbeeld in het onderwijs. **Cultuureducatie vergroot de kanselijkheid** en versterkt de samenleving. We stimuleren projecten die hieraan bijdragen.
- Gebouwen met een **historische waarde** voor de kern willen wij zoveel mogelijk behouden voor de gemeenschap (bijvoorbeeld het **Middendorpshuis**).

2.2 Verenigingsleven

Het verenigingsleven is hierbij onmisbaar: het verbindt mensen en bevordert solidariteit. Hier kun je je talenten ontwikkelen, vrijwilligerswerk oppakken of ervaring opdoen in een bestuursfunctie. Daarom ondersteunen wij verenigingen en vrijwilligersinitiatieven die bijdragen aan een sterke gemeenschap graag. Voor het CDA Twenterand zijn vrijwilligers goud waard. Vrijwilligers geven kleur aan de samenleving, houden verenigingen draaiend en laten de samenleving bloeien. Nederland kent een grote groep vrijwilligers. Wij zetten actief in op vrijwilligersbeleid, om zo het vele werk dat vrijwilligers doen te erkennen en ondersteunen. Helaas maken verantwoordingsdruk en een wirwar aan regels het steeds moeilijker om bestuursleden en vrijwilligers te vinden. Wij willen de kracht van onderop ondersteunen met concrete maatregelen

Onze CDA-plannen:

- **We stimuleren vrijwilligerswerk** en het organiseren van activiteiten in de kernen.
- We maken ons sterk voor **minder regels en meer ruimte** voor verenigingen en coöperaties.
- De gemeente moet een **vast aanspreekpunt** hebben voor verenigingen, stichtingen en ondernemers.
- We zorgen dat **vrijwilligers niet onnodig gehinderd** worden door procedures van de gemeente.
- We willen een **jeugdlintje** voor jongeren die zich verdienstelijk inzetten voor de samenleving.

2.3 Asiel en integratie

In deze tijd van verharding zetten wij in op verbinding. Verantwoordelijkheid en solidariteit zijn leidend in onze inzet om vluchtelingen een veilige plek in onze samenleving te bieden. Tegelijkertijd houden we oog voor de behoeften van alle inwoners. Het is een dubbele verantwoordelijkheid die spanningen met zich meebrengt. Het aantal mensen dat opvang nodig heeft overstijgt de beschikbare mogelijkheden. Naast aantallen is kwaliteit van de opvang leidend. De grenzen van de spankracht van de samenleving moeten we in het oog houden omdat we anders de belofte van een goede integratie niet kunnen waarmaken. De uitdaging voor onder andere zorginstellingen, maatschappelijke organisaties en onderwijsinstellingen wordt te groot.

Wat betreft arbeidsmigranten zijn die zorgen minstens even groot, en moeten we duidelijk krijgen welke arbeid we willen en kunnen aantrekken. Daarin is de landelijke overheid aan zet, zeker in Europees verband. Voor gemeenten gaat het hierbij niet alleen om het bieden van een slaapplek, maar ook om het garanderen van voldoende voorzieningen; niet alleen een huis, maar ook een thuis. Mogelijkheden om te leren, sporten en spelen, of om fatsoenlijke zorg te krijgen. Want dat is noodzakelijk om te kunnen integreren en in de samenleving mee te kunnen doen. Zo kunnen we samen mensen op de vlucht zo goed en veilig mogelijk opvangen. Barmhartig, en met een scherp oog voor de wederkerigheid in rechten en plichten.

Onze CDA-plannen:

- We pakken onze verantwoordelijkheid voor de opvang van vluchtelingen vanuit de spreidingswet op. We zetten in op **fatsoenlijke opvang** van vluchtelingen en ontheemden binnen onze **verantwoordelijkheid**.
- De opvang van vluchtelingen vraagt **draagkracht** van onze inwoners, daarom nemen we **niet meer vluchtelingen** op dan de gemeente kan **dragen**.
- We kiezen waar mogelijk voor **kleinschalige opvang**. Zo werken we aan meer draagkracht en gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het opvangen van vluchtelingen. Ook versnellen we daarmee de **integratie** door het opnemen van vluchtelingen in onze samenleving/hoaberschap.
- We zetten in op **integratie**, met speciale aandacht voor versterking van digivaardigheid en taalvaardigheid.
- **Opvang wordt gekoppeld aan voorzieningen**; we stellen normen voor onderwijs, zorg en andere basisvoorzieningen.
- We stellen normen voor het **voorzieningenniveau**, (crisis)noodopvang uitgezonderd.
- We maken **afspraken in de regio** over asielopvang en huisvesting. Daardoor wordt spreiding van doelgroepen, onderlinge uitwisseling en specialisatie zoveel mogelijk benut, passend bij onze gemeenschap.
- We faciliteren actief **maatschappelijke initiatieven** die bijdragen aan integratie, zoals taalmaatjes, begeleiding naar werk, vrijwilligersprojecten en bijlessen. We ondersteunen daarvoor betrokken organisaties, verenigingen en kerken.
- Van iedere statushouder verwachten wij **inzet voor inburgering** en **actieve deelname** aan de samenleving, via taallessen, vrijwilligerswerk of betaald werk. Zo bouwen zij mee aan een sterke en verbonden gemeenschap.
- We stimuleren dat kinderen van inburgering plichtige statushouders deelnemen aan **voor- en vroegschoolse educatie**. Zo voorkomen we taalachterstanden en ondersteunen we ouders bij hun inburgering, zodat het hele gezin een goede basis heeft voor de toekomst.

2.4 Veiligheid

Veiligheid is eveneens een voorwaarde voor een sterke gemeenschap. De gemeente heeft een belangrijke taak als regisseur in de veiligheidsketen, een betrouwe gemeente stelt duidelijk grenzen en handhaaft. Voor het CDA Twenterand betekent veiligheid niet alleen handhaving, maar ook een betrouwbare overheid die kwetsbaren beschermt en voorkomt dat mensen tussen wal en schip raken.

Onze CDA-plannen:

- We pakken ondermijnende criminaliteit integraal aan door goede samenwerking tussen politie, justitie en andere ketenpartners, onder regie van de burgemeester. Ondermijning, oftewel de vermenging tussen de boven- en onderwereld, tast onze democratische en maatschappelijke structuren aan en vraagt om een **strenge en efficiënte aanpak**.
- We zetten de mogelijkheden van de **Wet Bibob** maximaal in om georganiseerde criminaliteit te voorkomen en bonafide ondernemers te beschermen tegen oneerlijke concurrentie.
- We **ondersteunen veiligheidsinitiatieven van inwoners**, zoals buurtpreventieteams of -apps. Sociale veiligheid, waarbij inwoners zich beschermd voelen in de openbare ruimte, verdient de aandacht. Een veilige samenleving gaat namelijk verder dan alleen het inzetten van handhaving en politie. Ook de samenleving zelf heeft een grote rol om (sociale) veiligheid te waarborgen. Een mooi voorbeeld van omzien naar elkaar.
- We zetten in op **preventie en bewustwording** van de gevolgen van drugsgebruik.
- We willen dat ondersteuning en zorg voor personen met **verward en onbegrepen gedrag** sneller wordt ingezet. Dit doen we door het werk van de politie, gemeente en zorgverleners op elkaar af te stemmen, bijvoorbeeld door triage op straat.
- We ondersteunen inwoners en ondernemers in het verbeteren van hun **digitale veiligheid**, door het organiseren van voorlichtingsavonden en campagnes. Zo gaan we de impact van digitale criminaliteit tegen door criminelen het zo moeilijk mogelijk te maken.
- **Intimidatie, bedreiging en geweld** tegen hulpverleners en (politieke) ambtsdragers worden **niet getolereerd**. De gemeente ondersteunt strafrechtelijke vervolging en onderzoekt, waar juridisch mogelijk, civielrechtelijke stappen. Kosten die voortvloeien uit incidenten worden, indien haalbaar, op de daders verhaald.
- We maken inwoners en ondernemers **maatschappelijk weerbaarder** door ons voor te bereiden op het uitvallen van voorzieningen of bedreiging van onze samenleving. Een sterke samenleving kan schokken aan en weerbaarheid is onze gezamenlijke verantwoordelijkheid.
- Gezien de onrustige situatie in de wereld is het extra belangrijk dat inwoners zich bij een **noodsituatie** de eerste 72 uur kunnen redden. We ondersteunen de bewustwordingscampagne van de overheid om inwoners alert te maken op het in huis hebben van een **noodpakket** bestaande uit onder andere water, voedsel, batterijen en contant geld.

2.5 Thuis voor iedereen; ieder mens telt

Het CDA Twenterand zet zich in voor een inclusieve samenleving waarin iedereen kan meedoen, verschillen worden gerespecteerd en niemand aan de zijlijn staat. Gemeenten spelen een sleutelrol in het creëren van een inclusieve omgeving waarin diversiteit wordt gewaardeerd. Waar iedereen zichzelf kan zijn ongeacht seksuele geaardheid, etniciteit, beperking of andere persoonlijke kenmerken.

We hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid om uitsluiting tegen te gaan en discriminatie hard te bestrijden. Discriminatie ondermijnt niet alleen de waardigheid van mensen, maar ook de samenhang in onze samenleving. De gemeente draagt zorg voor ondersteuning van kwetsbare groepen en effectieve bestrijding van discriminatie. Waar het nieuwkomers betreft zien wij inclusie en integratie als processen waarbij nieuwkomers actief deelnemen aan de maatschappij met inachtneming van geldende normen en waarden en waar de gemeenschap hen open en behulpzaam tegemoet treedt.

Onze CDA-plannen:

- We treden hard op tegen elke vorm van **discriminatie en stereotypering**.
- We zetten in op een stevige aanpak van **huiselijk geweld, kindermishandeling, femicide en discriminatie**. Met laagdrempelige meldpunten voor slachtoffers, vroeg signalering van thuissituaties en campagnes voor inclusie versterken wij de veiligheid.
- Er is geen enkele ruimte voor **antisemitisme** in Twenterand.
- We geven prioriteit aan de **toegankelijkheid** van de **openbare ruimte**. Mensen met een beperking moeten zich vrij kunnen bewegen in de gemeente. We dragen zorg voor toegankelijke ruimten, inclusieve speelplekken en veilige stoepen.
- We willen **(jeugd)overlast, huiselijk geweld, kindermishandeling en mensenhandel** terugdringen. Dit doen we door een intensievere samenwerking tussen het sociaal domein, zorgverleners, jongerenwerkers, onderwijs en veiligheid.
- We zetten vol in op **preventie** bij de aanpak van (jeugd)criminaliteit. Zo komt er meer ruimte voor **jongerenwerkers, begeleiders** en andere initiatieven om jongeren op het rechte pad te houden en in verbinding te blijven staan met elkaar.

2.6 Kinderopvang en onderwijs; investeren in kansen voor alle kinderen

Goede kinderopvang en kwalitatief onderwijs zijn essentiële pijlers voor een samenleving waarin elk kind zich optimaal kan ontwikkelen. Ze bieden een veilige en stimulerende omgeving waarin kinderen leren, vrienden maken en zelfvertrouwen opbouwen. Het CDA gelooft in een sterke samenwerking tussen kinderopvang, scholen, ouders en de buurt. Kinderopvang en scholen spelen naast ouders een cruciale rol in het vroegtijdig signaleren van problemen die de ontwikkeling van kinderen belemmeren. De gemeente neemt haar verantwoordelijkheid en werkt samen met partners om uitdagingen zoals kansenongelijkheid, thuiszitten en het tekort aan medewerkers aan te pakken.

Bij het investeren in gelijke kansen is het essentieel om school, thuis en omgeving met elkaar te verbinden. De gemeente zet zich zo actief in om de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt te versterken en instellingen voor beroepsonderwijs te ondersteunen. Het beroepsonderwijs speelt hierin een sleutelrol door vakmensen op te leiden die onmisbaar zijn voor de lokale economie, zoals zorgpersoneel, technici en ambachtslieden. Dit voorkomt tekorten in essentiële sectoren en vergroot de kansen voor jongeren op een baan.

Onze CDA-plannen:

- We zetten in op het aanpakken van **onderwijsachterstanden**. We werken samen met scholen en samenwerkingsverbanden aan reboundvoorzieningen om thuiszitten te voorkomen.
- We investeren in **gelijke kansen** door ondersteuning van inclusief onderwijs en extra ondersteuning voor **kinderen in armoede**. We ondersteunen inclusieve ondernemers die garantiestages en inclusieve werkplekken aanbieden en hiermee de banenafpraak nakomen.
- We dragen zorg voor **inclusief onderwijs**. Samen met het onderwijs en de samenwerkingsverbanden zorgen we ervoor dat **elk kind een passende plek** in het onderwijs krijgt. Geen kind mag buiten de boot vallen.
- We investeren in openbare **groene pleinen, sport- en culturele voorzieningen** die uitnodigen tot **spelen, ontmoeting en bewegen**. Daarnaast stellen we schoonpleinen open voor naschoolse sportactiviteiten en kijken we naar de mogelijkheden voor een naschools sportaanbod.
- We willen de **leerplicht versterken** om extra aandacht te kunnen richten op **kwetsbare doelgroepen** voor wie leerplicht niet vanzelfsprekend is. Ouders worden opgeroepen om hun kind tijdig aan te melden. De leerplicht heeft ook een preventieve taak, door optimale inzet worden problemen vroegtijdig gesignaleerd.
- We **stimuleren stage- en leerwerktrajecten** waarin studenten praktijkervaring opdoen en werkgevers jong talent aan zich kunnen binden. Daarnaast ondersteunen we **om- en bijscholing**, zodat werkenden zich kunnen aanpassen aan veranderende economische behoeften. Beroepsonderwijs als motor van de **lokale economie**.

VRIEZENVEEN

3. Een gezonde samenleving

Waar staan wij voor

Gezondheid is veel meer dan de afwezigheid van ziekte. Meedoen in de samenleving, je levensstijl en financiële stabiliteit dragen bij aan gezondheid, zowel mentaal, sociaal als fysiek. Zorgen is een werkwoord: we kunnen niet leven zonder te zorgen voor de ander. En als ziekten en gebreken ons overkomen, is het belangrijk dat je zorgzame mensen om je heen hebt. Gelukkig leven we in een land met betrokken zorgprofessionals, met liefdevolle mantelzorgers, met goede, betaalbare en beschikbare zorg, en met solidariteit als pijler van ons stelsel van zorg en welzijn.

Het CDA wil de zorg in Twenterand beschikbaar, bereikbaar en betaalbaar houden. Daarvoor streven we naar een samenleving waarin we verantwoordelijkheid dragen voor ons eigen en elkaars welzijn en gezondheid. Het fundament van een gezonde maatschappij ligt in de samenwerking tussen overheid, gemeenschap, zorgverleners en families. Mantelzorg en gemeenschapszorg spelen hierin een belangrijke rol. Wij pleiten voor een zorgsysteem dat vertrouwen stelt in zowel de zorgverlener als de zorgontvanger, waarbij de bureaucratie wordt verminderd, zodat de zorg meer gericht is op mensen dan op papieren.

3.1 Preventie

Preventie is voor het CDA Twenterand een belangrijk aandachtspunt om gezondheidsproblemen vroegtijdig aan te pakken en zo de druk op de zorg te verlichten. Preventie is voor het CDA Twenterand meer dan het voorkomen van ziekte alleen. Daarom willen wij investeren in preventieprogramma's die mensen ondersteunen bij het maken van gezonde keuzes. Dit begint bij een gezonde omgeving, bijvoorbeeld door een veilige buitenruimte, en bewustwordingscampagnes rondom voeding, beweging en mentale gezondheid. Als gemeente willen we een actieve rol spelen in het bevorderen van gezondheid op scholen, in wijken en in het verenigingsleven.

Onze CDA-plannen:

- We **ondersteunen mantelzorgers** door met hen in gesprek te gaan, en zo te kijken wat er nodig is zodat zij de zorg kunnen volhouden.
- We **ondersteunen jonge mantelzorgers** door hun cruciale rol in ons zorgsysteem te faciliteren door vanuit de gemeente gerichte **aandacht en ondersteuning** te bieden.
- We maken **zorgen voor jezelf belangrijker**. Het bieden van beweegprogramma's, ouderengym, valpreventie, bewustwordingscampagnes op het gebied van mentale gezondheid, drugs, roken, alcohol en seksueel overdraagbare aandoeningen en het stimuleren van gezonde voeding.
- We **bieden passende zorg en ondersteuning** aan kwetsbare mensen die dat nodig hebben. Toegankelijke en beschikbare (passende) jeugdzorg, dag invulling (voor ouderen met dementie en gehandicapten), voldoende respijtzorg, hospicezorg en een beschikbare en toegankelijke medische en verpleegkundige zorg (fysiotherapeuten, tandartsen, ziekenhuis, huisartsen, wijkzorg, GGZ).
- Kinderen en jongeren die dat nodig hebben moeten **goede zorg** krijgen. Dit geldt in het bijzonder voor kinderen met **ingewikkelde problemen**. We zetten in op effectieve zorg voor gezinnen die dat echt nodig hebben. Hierbij kiezen we voor gerichtere hulp waar dat nodig is en versterking van het normale leven waar dat kan.
- **Gezond leven** is deel van een **goede basis bij het opgroeien**. Centra voor Jeugd en Gezin, kinderopvangcentra en scholen krijgen meer mogelijkheden om gezond leven – bewegen, eten, mentaal – in te bedden in hun aanpak. Dit met **actieve betrokkenheid van en rol voor ouders**
- **Het maatschappelijk middenveld** moet zich **steviger inspinnen** om hun maatschappelijke bijdrage te leveren aan gezond leven.
- We zetten in op **schuldenpreventie**. Denk aan voorlichting op scholen over schulden. Maar bijvoorbeeld ook afspraken met energiebedrijven en andere instanties voor signalering van klanten met een betaalachterstand. In zo'n geval kan de gemeente een schuldpreventiemedewerker sturen die de bewoner kan helpen.

3.2 Betrokken jeugdzorg

Op dit moment maken veel jongeren gebruik van jeugdzorg en de mentale gezondheid van onze jongeren en jongvolwassenen staat breed onder druk. Het CDA Twenterand wil een integrale aanpak bij hulp voor gezinnen, waarbij aandacht is voor een stabiele basis, zoals huisvesting, goed onderwijs, de impact van social media en het gezin. In het vangnet om kinderen heen zijn ouders, gemeenschappen en verenigingen cruciaal. Jeugdzorg moet aanvullend zijn, niet het startpunt. We zetten het kind centraal, niet de zorgaanbieder. Jongeren moeten zoveel als mogelijk mee kunnen praten over wat zij denken dat nodig is en wie hun daarbij kan steunen. De zorgprofessionals geven we meer ruimte en vertrouwen.

Onze CDA-plannen:

- We zetten in op **preventie van mentale problemen** van met name jongeren. We willen vroege interventie en voorkomen dat mentale problemen te zwaar worden. We investeren in programma's op school, het werk en in de wijk om **mentale veerkracht** te versterken.
- We willen een **zachte landing** voor jongvolwassenen als zij de jeugdzorg verlaten en gaan soepeler om met de harde knip bij achttien jaar.

3.3 Sport en bewegen

Voor het CDA Twenterand zijn sport en beweging prioriteit. Sport brengt mensen samen, bevordert fysieke en mentale gezondheid, en draagt bij aan gemeenschapszin. Het CDA Twenterand zet zich in voor laagdrempelige en betaalbare sportvoorzieningen, zodat sport toegankelijk is voor alle leeftijden en achtergronden. Het verenigingsleven is het cement van de samenleving. Wij ondersteunen sportverenigingen en vrijwilligers die een cruciale rol spelen in de gemeenschap. We investeren in openbare sport- en speelplekken waar jong en oud kunnen bewegen en elkaar kunnen ontmoeten. Samen sporten versterkt niet alleen de gezondheid, maar ook de sociale samenhang in de kernen.

Onze CDA-plannen:

- We stimuleren dat inwoners kennis kunnen maken met **diverse sporten**.
- Naast sporten in verenigingsverband, doen veel mensen dat ook in onze parken en de natuur. We **stimuleren buitensport** met een uitnodigende buitenruimte, bijvoorbeeld met meer hardlooproutes, goede wandel- en fietspaden en buitensportvoorzieningen.
- In het sportbeleid focussen we specifiek op **kinderen en jongeren**. Te veel kinderen stoppen rond 12 jaar met **bewegen**. Vaak gaan ze dan ongezonder eten en veel naar hun scherm kijken. Wij dagen ze uit om te bewegen en nieuwe sporten te leren kennen.
- We geven prioriteit aan de **toegankelijkheid** van de openbare ruimte. Mensen met een beperking moeten zich **vrij kunnen bewegen** in de gemeente. We dragen zorg voor **toegankelijke ruimten, inclusieve speelplekken** en **veilige stoepen en straten**.
- We **ondersteunen clubs** die sport mogelijk maken voor **mensen met een beperking**.

- We starten en ondersteunen **sportinitiatieven** voor **mensen met een beperking**, in de eerste plaats voor kinderen. Ook ondersteunen we clubs om hun **sportaccommodatie goed toegankelijk** te maken.
- Blokkades voor kinderen uit **kwetsbare gezinnen** om bij een sportvereniging te gaan nemen we weg. **Geldgebrek** mag nooit een argument zijn om niet te sporten. Ook volwassenen en ouderen die willen sporten, bieden we gericht aanbod.
- We **investeren in laagdrempelige, groene sportvoorzieningen** om de hoek: een 3x3 basketbalveldje, een speeltuin, een buitenfitness-locatie of een mooi park om te wandelen of te joggen. Ouderen help je te bewegen als je bijvoorbeeld een bankje plaatst om naartoe te lopen. We kijken hierbij naar bestaande én nieuwe woongebieden.
- We **stimuleren een actief sportief, cultureel en welzijnsleven** zodat inwoners kunnen blijven meedoen.

3.4 Zorg doen we samen; zorg voor elkaar

Het CDA Twenterand staat voor een verantwoordelijke samenleving waarin mensen omzien naar elkaar en voor elkaar zorgen. Denk hierbij aan mantelzorg en gemeenschapszorg. Om mantelzorgers (tijdelijk) te ontlasten, pleiten we voor meer ondersteuning. Dit kan door de inzet van respijtzorg, dagbesteding en ondersteuning (informatie en advies) te bekostigen. We spreken mensen aan op hun eigen verantwoordelijkheid voor hun gezondheid, hun gemeenschap en hun omgeving. De overheid is kader stellend, zij biedt ruimte aan eigen initiatief en sluit aan waar de gemeenschap of het individu het zelf niet kan.

Senioren

Senioren hebben onze maatschappij opgebouwd en leveren ook vandaag een onmisbare bijdrage aan onze samenleving, bijvoorbeeld door vrijwilligerswerk, zorg voor (klein)kinderen of mantelzorg voor partners en leeftijdsgenoten. Als samenleving willen we bijdragen aan de kwaliteit van leven van ouderen – ook bij het ouder worden en in het geval van langdurige zorg. Het CDA Twenterand vindt dat hiervoor maatschappelijke en politieke ruimte behoort te worden gegeven.

Het project 'Krachtig ouder worden' inventariseert wat er nodig is om de nieuwe uitdaging van het ouder worden aan te gaan.

Onze CDA-plannen:

- We bouwen **meer sociale woonvormen**, waar **relaties de basis** vormen. Daardoor kunnen (oudere) burgers beter en langer samenleven in de wijk.
- We **stimuleren intergenerationale initiatieven** die betekenisvol ouder worden vergroten, zoals ontmoetingen tussen scholen en zorginstellingen.
- **Hulp bereikt te vaak niet de mensen die deze het hardst nodig hebben.** Zij vragen niet zelf om ondersteuning of raken verdwaald tussen regelingen. Daarom **communiceert** de gemeente **duidelijk over de beschikbare mogelijkheden** en werkt zij samen met scholen, sportclubs en andere organisaties om armoede vroegtijdig te signaleren.

3.5 Naar een toekomstbestendige zorg

De zorgkosten stijgen. In veel gemeenten moet daarom de hand op de knip en komt de zorg voor kwetsbaren in de knel. De gemeente dient als vangnet: als mensen zorgen nodig hebben is het goed eerst te kijken wat de inwoner zelf kan, daarna te kijken welke hulp vanuit de gemeenschap, buurt of wijk mogelijk is en pas als sluitstuk een beroep te doen op professionals. Alleen zo kunnen we ervoor zorgen dat de zorg beschikbaar en betaalbaar blijft.

De focus ligt hierbij niet op zelfredzaamheid, maar op samenredzaamheid. Het vraagt om keuzes waar de samenredzaamheid van de samenleving ophoudt en de zorg van de gemeente begint. Zo nemen we bij problemen niet alle zorg over, maar zorgen we ervoor dat het netwerk of het gezin - eventueel met ondersteuning - weer zo zelfstandig en goed mogelijk kan functioneren. Dit betekent dat we waar het kan een beroep doen op de ouders en/of het netwerk zoals familie of de buurt. Waar hulp echt nodig is mag de gemeente geen hindermacht zijn. Hierbij moeten we ons ervan bewust zijn dat het aantal zorgmedewerkers de komende jaren steeds schaarser wordt.

Er komen in de jeugdzorg en WMO steeds meer zorgaanbieders bij. Dit is ongewenst en maakt het onoverzichtelijk en onwerkbaar. Het CDA Twenterand kiest voor vertrouwen in de zorgverlener, stabiliteit, langjarige contracten en duidelijke afspraken tussen gemeente en zorgaanbieders. Dit maakt de kans op zorgfraude, veel te hoge facturen en het 'vasthouden' van cliënten kleiner. Daarnaast maken zorgfraudeurs gebruik van de kwetsbaarheid van mensen, spelen met de gezondheid van patiënten en misbruiken daarbij ons zorggeld.

Onze CDA-plannen:

- Gemeenten zetten zich samen met aanbieders in om de **omvang en intensiteit van de zorg terug te brengen**.
- **Zorgfraude** pakken we veel strenger aan met **stevige barrières** om criminele activiteiten in de zorg minder aantrekkelijk te maken.
- Wij willen **zorgfraude en onterechte declaraties** van zorgverleners **stevig aanpakken**, zodat zorggeld besteed wordt aan goede en betaalbare zorg voor iedereen

WESTERHAAR

4. Een leefbare omgeving

Waar staan wij voor

Een huis is meer dan een stapel stenen met een dak. Een huis is een thuis, waar je je gekend weet en veilig voelt; alleen of met dierbaren om je heen. Wonen is een basisrecht, en daarom bouwen wij niet langer voor de markt, maar zetten we in op volkshuisvesting die vertrekt vanuit de kracht van de lokale gemeenschap. Een leefbare omgeving vormt daarbij de basis: schone, groene en veilige straten, goede voorzieningen zoals buurt- en dorpshuizen, plekken voor ontmoeting en speeltuinen, en veilige verkeerssituaties. Een sterke gemeenschap vraagt bovendien om goede en betaalbare verbindingen, zowel over de weg als met het openbaar vervoer, zodat mensen elkaar kunnen blijven ontmoeten.

Belangrijk hierin is ook de gerichte wijkvernieuwing in elke kern in Twenterand om achteruitgang tegen te gaan en om onze buurten en dorpen weer mooier, veiliger en leefbaarder te maken.

4.1 Leefbare omgeving

Een leefbare omgeving begint bij schone, veilige en groene buurten waar mensen zich thuis voelen. Dat vraagt om goed onderhouden stoepen en straten waar iedereen veilig kan lopen, fietsen en elkaar kan ontmoeten. Groen speelt hierin een belangrijke rol: bomen, plantsoenen en speelplekken zorgen voor rust, verkoeling en een gezonde leefomgeving. Door te investeren in veilige verkeerssituaties, voldoende groen en een nette openbare ruimte versterken we de kwaliteit van onze wijken en dorpen.

Leefbaarheid gaat echter verder dan alleen de fysieke omgeving. Het draait ook om voorzieningen die een gemeenschap dragen, zoals buurt- en dorpshuizen, ontmoetingsplekken in de buitenruimte en veilige speelplekken voor kinderen. Daarom zetten we in op het behouden én verbeteren van deze voorzieningen.

Daarnaast richten we ons op het versterken van bestaande wijken en gaan daarbij verpaupering tegen. Door gericht te vernieuwen, te vergroenen en te verbeteren zorgen we dat buurten toekomstbestendig worden en dat mensen met plezier in hun straat wonen. Zo bouwen we stap voor stap aan sterke, aantrekkelijke en leefbare wijken waar iedereen zich thuis kan voelen.

Onze CDA-plannen:

- We bouwen aan een **gezonde leefomgeving** waar **gezonde keuzes** gestimuleerd worden. Schone lucht, schoon water, een groene omgeving met voldoende buitenspeelplekken, recreatie en sportmogelijkheden.
- Een veilige buurt begint met een **leefbare buurt**. Daarom investeren we in buurten waar **achteruitgang** op de loer ligt.
- We willen inwoners bewuster maken van hun rol in **een schone leefomgeving**, en stimuleren dat iedereen **verantwoordelijkheid** neemt.
- We plaatsen meer **afvalbakken** in de openbare ruimte, zodat inwoners op meer plekken hun afval en hondenpoep gemakkelijk kunnen weggooiën.
- De gemeente ondersteunt initiatieven uit de samenleving voor het organiseren van **evenementen**. We **verminderen de regeldruk** voor het opzetten van evenementen.
- We **versterken de veiligheid op fietsroutes** door het plaatsen van lantaarnpalen.
- We faciliteren en ondersteunen **bewonersinitiatieven** om samen te investeren in duurzame energieprojecten.
- We **stimuleren energiecoöperaties** op echt **lokaal niveau**; flexibiliteit (zoals batterijen) en opslag (zoals warmte reservoirs) zijn per huishouden niet altijd efficiënt en haalbaar. Vanuit onze solidariteit en de gedachte dat we samen meer kunnen kan een oplossing per straat/wijk haalbaarder en betaalbaarder zijn via een coöperatie/VVE.
- We werken toe naar een **decentraal energiesysteem** om daarmee als gemeenten minder afhankelijk te zijn van geopolitieke ontwikkelingen.
- Vanuit onze visie op een sterke samenleving zien we een belangrijke rol voor **energiecoöperaties**, niet alleen voor de opwekking van energie maar bijvoorbeeld ook voor een gezamenlijke buurtbatterij.
- Via **energiecoaches** krijgen inwoners gratis advies voor het verduurzamen van hun huis.
- Met ondernemers maken we plannen voor een **toekomstbestendige detailhandel**.

- Specifiek voor Vroomshoop gaan wij in gesprek over **verbouwplannen van winkelcentrum Linderflief** zodat het een aantrekkelijk winkelgebied blijft.
- In de kernen waar een **bibliotheek** aanwezig is, **blijft** deze **behouden**, omdat zij een laagdrempelige toegang bieden tot informatie, kennis en cultuur voor alle inwoners.

4.2 Woningbouw en openbare ruimten

Woningbouw speelt een cruciale rol in een leefbare omgeving. Wij willen inzetten op voldoende en betaalbare woningen, zodat iedereen, van starters tot senioren, een passende woning kan vinden. Nieuwe wijken moeten groen, duurzaam en toekomstbestendig zijn, met goede voorzieningen in de buurt en aandacht voor de kwaliteit van leven. Het CDA Twenterand vindt dat de gemeente hierin een voortrekkersrol moet nemen door actief te sturen op de ontwikkeling van fijne woonwijken die aansluiten bij de behoeften van onze inwoners.

Het CDA Twenterand is voorstander van uitbreiding van de kernen, zoals beschreven in de Ruimtelijke Ontwikkelstrategie (ROS) Twente. Door ruimte te bieden aan woningbouw in de dorpen vergroten we de kans dat starters in hun woon- of geboorteplaats kunnen blijven wonen. Dit is essentieel voor de leefbaarheid en de toekomst van onze kernen. Daarnaast pleiten wij voor de terugkeer van het bejaardenhuis, maar dan in een eigentijdse, kleinschalige vorm. Sinds de sluiting van traditionele verzorgingshuizen is het welzijn van veel ouderen afgenomen, mede door toenemende eenzaamheid onder 75-plussers.

Daarom willen we investeren in zorgbestendige woningen waar ruimte is voor sociale interactie, ontmoeting en mantelzorg. Zo creëren we woonvormen die passen bij de behoeften van ouderen én bijdragen aan sterke, zorgzame gemeenschappen.

Onze CDA-plannen:

- We zetten in op **gemengde wijken**: sociale mix van sociale huur, middenhuur en koopwoningen in verschillende prijsklassen. Dit bevordert ontmoeting tussen verschillende inkomens- en leeftijdsgroepen.
- We **bouwen in elke kern** naar behoefte, zodat starters een woning kunnen vinden en er doorstroming plaatsvindt.
- We **bouwen gezins- en levensloopbestendig**: op deze manier kunnen mensen langer in hun eigen buurt blijven wonen. Dit verstevigt de gemeenschap.
- We **investeren in geclusterde woonvormen** waar ontmoeting centraal staat, zoals knarrenhofjes of kangoeroewoningen voor ouderen, de terugkeer van het bejaardenhuis 2.0 en mantelzorgwoningen.
- We geven **voorrang aan eigen inwoners** bij nieuwbouw.
- We zetten in op het **beter benutten van de bestaande woningen** door splitsen en optoppen, transformatie, woningdelen en doorstroming. We houden daarbij aandacht voor de leefbaarheid in woonwijken.
- We bouwen **circulair en modulair**: zo kunnen we ontwerpen laten aansluiten bij de behoeften van toekomstige generaties.
- We willen dat **historische panden** niet alleen in stand gehouden worden, maar ook in gebruik blijven door soepel om te gaan met het toestaan van nieuwe bestemmingen. Hierbij is behoud van de binnenkant van deze panden een aandachtspunt. Zo verbinden we verleden met de toekomst.

- Openbare ruimte is de plek waar mensen elkaar ontmoeten. We zorgen voor **openbare aanpasbare plekken** die zo inricht zijn dat zij zich kunnen aanpassen aan activiteiten in de buurt: marktjes, buurt-BBQ's of sport.
- We investeren in **laagdrempelige sportplekken** in de wijk waar bewoners samen kunnen bewegen.
- We **stimuleren aanleg** van **buurttuinen, parken en groene zones** die uitnodigen tot ontmoeten, spelen en ontspannen.
- We willen dat de gemeente vaker en actiever bezig gaat met het **bestrijden van zwerfafval en hondenpoep**. Dit is namelijk een grote ergernis van de inwoners.
- In de gebouwde omgeving is aandacht voor **wateroverlast en hittestress**
- Niemand hoeft op straat te slapen. Al hoewel geen directe signalen moeten we voorbereid zijn op **dakloosheid en thuisloosheid**.
- We willen **leegstand voorkomen**, daarom is een leegstandsverordening belangrijk.
- Het CDA Twenterand zet zich maximaal in dat iedereen zich **veilig voelt in de openbare ruimte**.

4.3 Mobiliteit en infrastructuur

Mobiliteit en infrastructuur zijn essentieel voor een goed functionerende samenleving. Het CDA Twenterand pleit voor veilige, toegankelijke en duurzame vervoersmogelijkheden voor alle inwoners. Fiets- en wandelpaden, openbaar vervoer en veilige wegen zijn belangrijk voor zowel de bereikbaarheid als de duurzaamheid van onze gemeente.

Onze CDA-plannen:

- We willen de **veiligheid op fietspaden verbeteren**. Elektrische fietsen, andere elektrische vervoersmiddelen en fatbikes worden steeds populairder, maar zorgen soms voor onveilige situaties of overlast. Wij willen hier de **handhaving opvoeren**. Veilige woonstraten met prioriteit voor voetgangers en fietsers, zodat bewoners zich veilig en gemakkelijk verplaatsen en elkaar kunnen ontmoeten op straat.
- **Stoeppen moeten goed onderhouden worden**. Mensen struikelen over de losliggende tegels; dit moet voorkomen worden.
- Voor een vitaal platteland is **bereikbaarheid** van cruciaal belang. Ook de kleine kernen moeten goed bereikbaar zijn per auto en openbaar vervoer.
- We **betrekken inwoners** bij plannen om hun wijk **verkeersveiliger** te maken (schoolstraten, dubbelgebruik van pleinen, spaarpalen).
- **Bereikbaarheid als basisrecht**. We zetten in op goede OV-verbindingen, zonder alleen te focussen op wat het kost. Daarom pleiten wij voor gesprekken met de vervoerder om de mogelijkheid te bespreken dat de trein Almelo – Hardenberg het ene half uur stopt op **station Geerdijk** en het andere half uur op **station Daarlerveen**.
- We willen de **verkeersveiligheid verbeteren**. We zorgen er daarom voor dat waar dat nodig is de maximumsnelheid omlaaggaat en dat ook andere maatregelen worden genomen die het verkeer voor fietsers en voetgangers veiliger maken.
- We zetten in op **samenwerking met omliggende gemeenten** en de provincie bij het oplossen van mobiliteitsvraagstukken.
- We willen **voldoende parkeerplaatsen bij nieuwbouw**. Een deel van onze inwoners is nu eenmaal afhankelijk van de auto voor werk.
- Het **parkeren** bij de verschillende winkelcentra moet **gratis** blijven.
- Er komen **meer laadpalen** in de openbare ruimte. Dit kan in samenspraak met de bewoners.
- In Vriezenveen zetten we in op een **autoluw** centrum.
- De **parkeerplaatsen bij de voetbalverenigingen** in Vriezenveen en Vroomshoop verdienen aandacht in verband met de verkeersveiligheid. Met hierbij ook aandacht voor veilige toegangsfietspaden.

4.4 Voedsel produceren; natuur waarderen

Economisch houdbaar is, ecologisch verantwoord en maatschappelijk verbonden. De agrarische sector is in het landelijk gebied van Twenterand sinds jaar en dag de economische drager. De sector levert niet alleen een fantastische bijdrage aan onze dagelijkse voeding en voedselzekerheid maar tegelijkertijd een onschatbare bijdrage aan onze leefomgeving. Tegelijkertijd zien we dat de agrarische sector op vele terreinen onder druk staat. Marktwerving en wet- en regelgeving maken dat het steeds uitdagender wordt om een boterham te blijven verdienen. Ondanks dat blijft de agrarische sector naast voedselproducent ook als beheerder van het buitengebied van onze mooie gemeente van groot belang.

Ook in de landbouw staan we voor een aantal opgaven. Vooral in het buitengebied vraagt het verdelen van de schaarse ruimte om heldere keuzes ook als lokaal bestuur. Waar in het buitengebied maken we ruimte voor het produceren van voedsel? Hoeveel ruimte krijgt de duurzame opwekking van energie? Is er nog voldoende ruimte voor recreatie en toerisme? Maken we ruimte vrij in het buitengebied om te wonen? Ook hier is duurzaamheid belangrijk.

Het CDA Twenterand staat voor een landbouw die toekomstbestendig is, met oog voor natuur en milieu. Wij zien boeren als partners in de zorg voor ons landschap en de voedselvoorziening. Het CDA Twenterand is zich ervan bewust dat er in de agrarische sector werk te doen is. Daarbij trekken we graag samen op met die agrarische sector. Want boeren produceren enerzijds voedsel voor ons, wat gezien de geopolitieke ontwikkelingen, steeds belangrijk wordt. Anderzijds zijn onze boeren ook de beheerders van ons buitengebied.

Plattelandsbewoners beheren hun gebied vaak al eeuwen. Als geen ander kennen ze elk hoekje en gaatje van hun landschap. Het CDA Twenterand wil hen een blijvende toekomst bieden en de noaberschap beschermen. We spannen ons in om toekomst te bieden aan (agrarische) ondernemers en de toegankelijkheid van het platteland te versterken. Zonder de liefde en aandacht van de inwoners van het gebied is er geen toekomst voor hen en ook niet voor het buitengebied.

Daarnaast verbinden boeren stad en platteland met elkaar vanuit inhoudelijke opgaven. Deze verbinding tussen stedelijk- en landelijk gebied brengt mooie kansen met zich mee zoals bijvoorbeeld de relatie tussen de bouwsector en de agrarische sector door gebruik te maken van materialen afkomstig uit hernieuwbare, biologische grondstoffen zoals planten, hout, stro of landbouwreststromen. Op deze wijze kan de bouwsector haar duurzaamheidsdoelstellingen op het gebied van CO2 behalen.

Onze CDA-plannen:

- We **overleggen met de provincie over natuurbeheerplannen** met specifieke aandacht voor versterking van beheer en om natuurgebieden weerbaarder te maken tegen de omgeving- en klimaatverandering. Hierbij zorgen we dat de gemeente Twenterand actief betrokken is om de natuur, maar ook zeker ook om onze Twenterandse boeren een stem te geven.

4.5 Gezond klimaat; Energie voor morgen

Vanuit rentmeesterschap op een verantwoorde manier de uitstoot van broeikasgassen terugdringen. Vanuit onze opdracht om rentmeester te zijn voor onze wereld en onze omgeving wil het CDA Twenterand bijdragen aan duurzame maatregelen. Met een realistische blik en in samenspraak met onze inwoners. Ook op de schaal van de gemeente Twenterand willen we samen stappen vooruit zetten om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen. Niet om hier de klimaatproblemen van de hele wereld op te lossen, maar wel onze verantwoordelijkheid te nemen.

Energieopwekking

Het CDA Twenterand vindt het belangrijk om de komende jaren te blijven inzetten op het stimuleren van duurzame energie. We hoeven daarbij niet het braafste jongetje van de klas te zijn. Maar niets doen is ook geen optie. We zetten ons in voor een verdere verduurzaming van de energieopwekking.

Zon op dak

Het CDA Twenterand wil vooral de daken in onze gemeente benutten voor het opwekken van zonne-energie. Daarmee kan landbouwgrond in het buitengebied worden gespaard. Agrariërs die binnen het eigen bouwvlak zonnepanelen willen plaatsen om het bedrijf duurzamer te maken, moeten daarvoor wel mogelijkheden op maat krijgen.

Windenergie: maatwerk en draagvlak

Het CDA Twenterand vindt dat een dwingende overheid de samenleving niet meekrijgt in de energietransitie. Goede participatie is het toverwoord. Ook bij windprojecten is draagvlak belangrijk. Dat begint met in een vroeg stadium de omgeving te betrekken. En met het nemen van maatregelen, waardoor de omgeving kan meeprofiteren in de vorm van geld en zeggenschap. Alleen dan zal de slagingskans van windprojecten groter worden. Bij het bepalen van kansrijke windgebieden is het belangrijk om af te wegen welke ontwikkelingen nog meer beslag leggen op dat gebied.

Netbeheerders

Het CDA Twenterand wil een versnellingsagenda voor het op orde brengen van het elektriciteitsnetwerk in onze gemeente. De huidige staat is namelijk een behoorlijk knelpunt in de energietransitie. We beseffen dat we als gemeente geen supergrote invloed hebben op deze ontwikkeling. Maar we kunnen wel meedenken en vooral ook aandacht blijven vragen t.a.v. prioriteiten en netwerkaanpassingen in ons gebied. Daarom is samenwerking met andere gemeenten en de provincie belangrijk om versnelling bij de netbeheerders te kunnen realiseren.

Groen gas

Het CDA Twenterand wil dat de gemeente niet alleen kijkt naar het doel om wijken aardgasvrij te maken. Wij willen een brede aanpak, waarbij alle opgaven voor een wijk aan elkaar worden gekoppeld. Dus naast aardgasvrij, tegelijkertijd werken aan renovatie, riolering, infrastructuur, groen, sociale wijkverbetering enz. Om dit te kunnen realiseren moet er een goed programma komen en structureel geld beschikbaar zijn, dat afkomstig is uit een nationaal fonds. Het CDA Twenterand ziet kansen voor het gebruik van groen gas als alternatief. Bij groen gas kan gebruik worden gemaakt van de bestaande infrastructuur. Bovendien kunnen agrariërs worden ingezet als producent van groen gas.

Vervoer

Om onze vervoersbewegingen verder te verduurzamen wil het CDA Twenterand veel meer openbare laadpalen realiseren voor elektrische auto's. In onze uitgestrekte gemeente blijven veel inwoners namelijk afhankelijk van de auto als vervoermiddel. We willen ook een aantal snel laadstations realiseren. Het CDA Twenterand wil ook mogelijkheden verkennen of de inzet van deelauto's een oplossing kan zijn om onze vervoersbewegingen te verduurzamen. Verder vindt het CDA Twenterand belangrijk dat met allerlei maatregelen en campagnes het fietsen wordt gestimuleerd (o.a. woon-werk verkeer).

Onze CDA-plannen:

- Fors inzetten op **duurzame energie**, kansen benutten en bouwen aan draagvlak. We nemen onze verantwoordelijkheid samen met inwoners en ondernemers en bepalen gezamenlijk de maatregelen en het tempo.
- Wij gaan voor **zonnepanelen op daken** en zijn niet enthousiast over zonnepanelen op landbouwgrond.
- Bij nieuwe projecten rondom energieopwekking geven we de omgeving **vroegtijdig een rol** en besteden we aandacht aan **draagvlak**.
- Samen met partners een **versnellingsagenda** maken om het **elektriciteitsnetwerk** in de gemeente Twenterand op orde te krijgen voor de energietransitie.
- **Inzetten op groen gas** als kans voor agrariërs en verduurzaming van bestaande woningen. Inspelen op waterstof-innovaties en daarvan profiteren.
- We werken eraan dat duurzaam worden voor inwoners **toegankelijk en betaalbaar** blijft.
- Op een aantal plaatsen in de gemeente een **snel laadstation** voor elektrische auto's realiseren.

4.6 Recreatie en toerisme

De recreatieve sector is één van onze economische dragers. Ondernemers in de recreatie en toerisme zorgen niet alleen voor kwalitatieve verblijfsplekken, voorzieningen, activiteiten en evenementen. Ze zijn ook een magneet voor andere bedrijven in de gemeente Twenterand. Wij wonen en werken waar anderen recreëren en dat gaat prima samen! In ons programma staan tal van ideeën die bijdragen aan een gastvrije gemeente. Goede fietspaden, centra, behoud van landschap en recreatie zijn daar voorbeelden van. Ook dit maakt ons gebied heel aantrekkelijk voor toeristen. Als ondernemersvriendelijke partij willen we samen met de sector werken aan ons recreatieve imago.

Onze CDA-plannen:

- We blijven ons inzetten voor een **fietsverbinding tussen Bruinehaar en De Pollen**.

GEERDIJK

5. Hoe betalen we het

Waar staan wij voor

Voor het CDA Twenterand staat de economie ten dienste van het goede samenleven. Wij geloven dat een sterke economie een samenleving mogelijk maakt waarin iedereen een kans krijgt om zich te ontwikkelen en bij te dragen. De economie moet mensen in staat stellen te bloeien, met solidariteit en rechtvaardigheid als fundament. Het is essentieel dat de economie niet alleen draait om winst, maar ook om het welzijn van alle inwoners, met bijzondere aandacht voor kwetsbare groepen. Daarom zetten wij ons in voor het waarborgen van bestaanszekerheid en het bestrijden van armoede.

5.1 Sterke lokale economie en werkgelegenheid

Het CDA Twenterand wil de lokale en regionale economie en werkgelegenheid laten floreren. Dat bereiken we alleen wanneer we ook regionaal samenwerken. Wat goed is voor de regio, is goed voor de gemeente. Wij zijn trots op onze lokale MKB'ers en familiebedrijven. Bedrijven moeten de ruimte krijgen om te kunnen ondernemen. Er dient een goed vestigingsklimaat te zijn voor (startende) ondernemers. Dat is ook goed voor de uitbreiding van de werkgelegenheid.

Vanuit de gemeentelijke overheid wil het CDA Twenterand belemmeringen en regels wegnemen waar dat kan. De gemeente denkt mee met de (duurzame) ontwikkeling en revitalisering en uitbreiding van bedrijventerreinen. De ruimte voor nieuwe bedrijven is soms schaars, dat vraagt van de gemeente een visie op welke economie en bedrijven passen bij de regio en het vraagt soms ook een actieve rol als het gaat om grondpolitiek. Het CDA Twenterand staat zij aan zij met MKB-bedrijven.

Door te investeren in onderwijs, opleiding en bijscholing zorgen we ervoor dat iedereen de kans krijgt zich verder te ontwikkelen en mee te doen in de samenleving. Denk aan extra taalonderwijs of faciliteren van initiatieven tussen werkgevers, onderwijs en gemeente om meer leerwerkplekken aan te bieden. Werk moet lonen en werkgelegenheid moet voor iedereen beschikbaar zijn, van jong tot oud, van werkzoekende tot zij-instromer. Door gelijkwaardig samen te werken met de 3 O's (Onderwijs, Ondernemers en Overheid) neemt de gemeente verantwoordelijkheid en deelt die met het middenveld en de vele ondernemers in de provincie. Zo draagt ieder bij aan de ontwikkeling van onze regio.

Onze CDA-plannen:

- Een **sterk en vitaal centrum** blijft belangrijk voor de lokale gemeenschap. De gemeente ondersteunt dit met goed onderhoud, voldoende parkeergelegenheid en een goede balans tussen auto- en fietsverkeer. Daarnaast komt er een **integrale visie op bedrijventerreinen**, met toekomstperspectief voor grote én kleine terreinen.
- Minder **regeldruk voor ondernemers**, in samenhang met landelijke en Europese inzet, zodat ondernemen niet wordt belemmerd door onnodige bureaucratie.
- **Maatschappelijk verantwoord ondernemen** en **sociaal ondernemerschap** worden gestimuleerd, zodat economische groei samengaat met verantwoordelijkheid, duurzaamheid en sociale betrokkenheid.
- Een **centraal gemeentelijk aanspreekpunt voor ondernemers** zorgt ervoor dat bedrijven duidelijk weten waar zij terecht kunnen voor vragen, vergunningen en ondersteuning.
- We betrekken, waar mogelijk binnen de geldende aanbestedingsregels, **lokale ondernemers** bij gemeentelijke opdrachten.
- **Onnodige vergunningen** worden **geschrapt**; regels blijven alleen bestaan wanneer ze duidelijk en noodzakelijk zijn.
- **Vergunningen en procedures** worden **versneld**, zodat ondernemers sneller duidelijkheid krijgen.
- **Lagere administratieve lasten** en voorspelbare regels dragen bij aan een beter ondernemersklimaat.
- **Bouw- en verbouwaanvragen** worden **sneller afgehandeld**, zodat ondernemers niet onnodig worden vertraagd.

- Ruimte voor **start-ups en kleine bedrijven** wordt gecreëerd, onder andere via flexibele werkplekken en passende bedrijfsruimte
- We **verminderen bureaucratie bij kleine aanvragen**, zodat ondernemers niet vastlopen in papierwerk.
- We **investeren in herstructurering en uitbreiding** van bedrijventerreinen, zodat Twenterand aantrekkelijk blijft voor nieuwe en bestaande bedrijven.
- Ondernemers worden actief **betrokken bij gebiedsontwikkeling**, zodat plannen beter aansluiten bij de praktijk.
- We zetten actief in op **promotie van Twenterand** als aantrekkelijke vestigingsplaats voor ondernemers en mkb'ers. Door onze sterke punten zichtbaar te maken, trekken we nieuwe bedrijven aan en versterken we de lokale economie.

5.2 Toekomstbestendige economie

Een toekomstbestendige economie is duurzaam, inclusief en innovatief. Een gezonde economie zorgt voor brede welvaart, nu en in de toekomst. Creatieve, veerkrachtige bedrijven die onze economie dragen. Familiebedrijven die zich op de langere termijn richten, betrokken zijn op hun regio. Slimme ondernemers die mooie producten en innovatieve diensten bedenken. Bedrijven die zich medeverantwoordelijk voelen voor de toekomst van Twenterand, voor onze aarde en onze samenleving. Die meebouwen aan sociale cohesie.

5.3 Financiën

Financiën spelen uiteraard een belangrijke rol in het realiseren van bestaanszekerheid. Het CDA Twenterand vindt het belangrijk dat de overheid een ondersteunende rol speelt, door eerlijke voorwaarden te creëren waarin iedereen kan bijdragen aan de samenleving. Dit vraagt om verantwoorde overheidsfinanciën, waarin zowel sociaal beleid als economische groei elkaar versterken. Wij pleiten voor een zorgvuldige besteding van belastinggeld, zodat we effectief kunnen investeren in armoedebestrijding, sociale vangnetten en voorzieningen voor kwetsbare groepen. Daarnaast beseffen we ons dat een aantal zaken onzeker zijn en dat we daarvoor afhankelijk zijn van de keuzes die in Den Haag worden gemaakt.

Armoede bestrijden doen we door niet alleen financiële steun te bieden, maar ook door mensen de mogelijkheid te geven om hun eigen situatie te verbeteren. Kortom, het CDA Twenterand zet zich in voor een economie die mensen in staat stelt een waardig en zelfstandig leven te leiden, waarin solidariteit en rechtvaardigheid centraal staan. Wij geloven dat een sterke lokale economie, verantwoorde overheidsfinanciën en werkgelegenheid de basis vormen voor een samenleving waarin iedereen mee kan doen.

5.4 Bestaanszekerheid en armoedebestrijding

Het CDA Twenterand hecht veel waarde aan een samenleving waarin mensen zich betrokken voelen bij elkaar en verantwoordelijkheid nemen voor elkaar. Ook in onze gemeente leven mensen onder de armoedegrens. Een groot deel van hen heeft problematische schulden. Veel regelingen en toeslagen (lokaal/landelijk) komen niet bij de doelgroep terecht. Zonder bestaanszekerheid kun je niet meedoen in de samenleving. Iedereen moet toegang hebben tot basisvoorzieningen. Samenwerking tussen lokale organisaties is nodig om een breed vangnet te vormen en sociale cohesie willen we

bevorderen. Door het vereenvoudigen van lokale regelingen, individuele begeleiding en financiële ondersteuning kunnen we mensen ondersteunen.

Onze CDA-plannen:

- Een **actief sportief, cultureel en welzijnsleven** blijft belangrijk zodat inwoners kunnen blijven meedoen.
- We moedigen het benutten van **subsidies voor vroeg signalering** aan.
- Verenigingen worden versterkt met **centrale trainingen**, ondersteuning bij bestuurswerk en passende verzekeringen.
- We **ondersteunen het bouwen aan de gemeenschap** met wijkbudgetten die inwoners zelf kunnen investeren.
- We **bieden stageplekken, werkervaringsplekken** en contracten in het gemeentehuis.
- Sport-, gezondheids-, armoede-, welzijns-, onderwijs- en minimabeleid worden **beter op elkaar afgestemd** voor meer samenhang.
- Inwoners krijgen **duidelijk inzicht** in waar zij terechtkunnen voor hulp bij financiële problemen, onder andere via heldere informatie op de website.
- We **bundelen regelingen overzichtelijk** en communiceren hierover in begrijpelijke taal.
- Inwoners worden gevraagd **mee te denken over hun eigen leefomgeving**.
- Met publieke en private partners verkennen we de mogelijkheden voor een **lokaal loket** dat inwoners ondersteunt bij informatie, advies en hulpvragen.
- Kwetsbare inwoners krijgen ondersteuning om **meer grip te krijgen op hun financiële situatie**, onder andere via financiële educatie.
- We zetten in op een **digitaal weerbare samenleving**.

5.5 Gemeentelijk huishoudboekje

Het CDA Twenterand staat voor een verantwoordelijk financieel beleid. Geld van onze inwoners kunnen we maar één keer uitgeven. Dat moet sober en degelijk worden beheerd. Doe je dat niet dan moeten komende generaties de schulden van huidige generaties oplossen. Verantwoordelijk en sober financieel beleid houdt wel in dat gemeenten moeten investeren in ruimte om te wonen en te ondernemen. Dat geeft een gezonde basis voor voldoende inkomsten in de toekomst. Zodat dan ook solidair en sociaal beleid kan worden ingevoerd.

5.6 Ontwikkeling OZB

Het CDA Twenterand wil de OZB zo laag mogelijk houden. Het raakt direct de koopkracht van huishoudens. Veel gemeenten hebben financieel zware jaren achter de rug en er komen nog zware jaren aan. Dit komt ook doordat taken van de rijksoverheid zijn overgedragen, maar daarbij zijn ofwel te weinig financiële middelen verstrekt, of de zorgvraag is enorm toegenomen. Het rijk laat de financiële middelen niet meestijgen met de werkelijke inflatie van kosten, zoals die voor personeel. Gemeenten merken heel goed dat wie betaalt, bepaalt. Lokale beleidsvrijheid om voor en met je inwoners beleid te ontwikkelen is zeer gering. Daarom zal het Rijk duidelijkheid moeten geven en fors meer moeten investeren in de lokale overheid in de komende jaren.

DE POLLEN

BRUINEHAAR

Ons Kompas

Met ons CDA-verhaal voor Twenterand staan wij midden in de samenleving. Dicht bij mensen. Het CDA Twenterand gelooft in de kracht van de gemeenschap. Als lokale partij werken we aan oplossingen voor vraagstukken die u direct raken: rond leefbaarheid, veiligheid en bereikbaarheid.

We bieden een hoopvol perspectief. We laten zien dat het anders kan. Anders en beter. Die verandering begint bij de keuzes die we zelf maken.

Onze vier kernwaarden zijn daarbij ons kompas. Deze waarden zijn de basis voor onze inzet voor Twenterand.

1. Omzien naar elkaar.

Als mens zijn we aan elkaar gegeven. We zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en zijn het gelukkigst als we in gemeenschap met anderen leven. Als we worden gezien en gewaardeerd. Mensen die kwetsbaar zijn verdienen steun. Wij noemen dit solidariteit. Steun van een sterke samenleving en steun van een beschermende overheid.

2. Een eerlijke, fatsoenlijke overheid.

De overheid is er om samenleven mogelijk te maken voor ons allemaal. Wij maken ons sterk voor een rechtvaardig bestuur dat duidelijke grenzen stelt en mensen zekerheid geeft. Het behoud van een sterke rechtsstaat is hierbij onmisbaar. De overheid is er om onrecht te bestrijden. Daarom worden we strijdbaar als minderheden worden gediscrimineerd, als er tussen regio's oneerlijk wordt geïnvesteerd of als mensen door de overheid van het kastje naar de muur worden gestuurd.

3. Zorg voor de toekomst.

We zorgen ervoor dat we de wereld beter achterlaten voor de volgende generatie. CDA'ers noemen dat rentmeesterschap: zorgen voor het klimaat, inzetten op duurzaamheid en een gezonde leefomgeving. Maar het gaat ook over het koesteren van de cultuur en tradities, die we hebben geërfd van de generaties voor ons. En het gaat over financiën. Wij gaan verantwoordelijk om met belastinggeld omdat we de volgende generatie niet met onze rekening mogen opzadelen. Samen kunnen we meer. Iedereen in onze samenleving heeft een eigen en een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Het CDA noemt dat gespreide verantwoordelijkheid.

4. Samen kunnen we meer.

We maken ons sterk voor minder regels en meer ruimte voor verenigingen en coöperaties. De overheid moet zich niet met alles bemoeien, maar vertrouwen geven. Mensen weten vaak zelf veel beter wat er nodig is in hun kern. Dagelijks bouwen wij zo aan een fatsoenlijk Twenterand.

U kunt op ons rekenen!